

СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

SOCIAL TECHNOLOGIES: MODERN TENDENCIES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Гапон К. С., здобувачка вищої освіти гр. МСР-211
Науковий керівник – **Ревко А. М.**, д. е. н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка»

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ

Соціально-економічні та політичні умови нашої держави демонструють гостру необхідність у підтримці, адже з появою нових викликів реалізація соціальних функцій загострилася з новою силою. З початком повномасштабного вторгнення людство стало свідком тих подій, які відбулися в Україні. Кожен громадянин відчував необхідність допомогти армії та докласти зусиль у вирішенні гуманітарних проблем. Бізнес не став виключенням. На рахунки благодійних фондів поступали відрахування коштів, волонтерам передавалась матеріальна допомога та ще багато варіантів різноманітних допомог від бізнесу, але усі ці дії не свідчать про соціальне підприємництво. Така діяльність відповідає поняттю соціальна відповідальність бізнесу.

У період війни та інших кризових періодів активізуються стабілізатори соціальних проблем. Одним із таких стабілізаторів у суспільстві виступає соціальне підприємництво, яке вирішує досить багато проблем та впливає на багато суспільних процесів. Попри труднощі спричинені пандемією COVID-19, більшість соціальних підприємств адаптувалася до нових умов та стали необхідною складовою, яка відновить економіку та допоможе створити нові робочі місця. Серед зареєстрованих соціальних підприємств метою свого створення та діяльності 40% підприємств вбачають працевлаштування уразливих груп населення (особи з інвалідністю, ВПО, ветерани війни, жертви насильства та інші) [1].

Незважаючи на актуальність та популярність соціального підприємства єдиного усталеного визначення даного поняття нині не існує. Доцільно виокремити, що під поняттям соціальне підприємництво ми розуміємо господарську діяльність, яка створена з метою задоволення соціальних потреб та проблем на локальному рівні.

Соціальні підприємства по всьому світі досить різноманітні у як за змістом, так і за формою діяльності. Головна ідея соціальних підприємств може бути як збереження довкілля, так і допомога з працевлаштування. Необхідність створення бізнесу, який вирішує певну проблему та самоокуповується підтверджує дослідження The Possibilists, яке демонструє думку молодих підприємців зі 137 країн світу. Це дослідження підтверджує зміну в усталеному розумінні створення бізнесу. Молоді підприємці зазначають, що метою створення бізнесу вбачають вирішення соціальних проблем, а не задоволення фінансових потреб. Такі трансформації пов'язані з кризами, які нині трапляються [2].

З настанням криз та початком післякризового відновлення прослідковується поява нових соціальних підприємств, які покликані ліквідувати наслідки цих потрясінь. Відтак одним з перших соціальних підприємств в Україні є піцерія «Pizza Veterano». Цей заклад функціонує в Києві, відкрився у 2015 році учасниками АТО. Соціальне підприємство щомісяця перераховує 10 % учасникам війни та їх сім'ям, також працівниками закладу є колишні учасники АТО. Окрім того діє система знижок для військовослужбовців, функція оплати піци наступному покупцеві та інші бонуси. Головною ідеєю створення було сприяння адаптації ветеранів, обмін бойовим досвідом, повернення до звичного життя [3].

Після місяця з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну Євген Клопотенко відкрив заклад у Львові «Інші». Незважаючи на те, що сам автор не назвав його соціальним підприємством, воно має усі його ознаки. По-перше, заклад працює на внутрішньо-переміщених осіб. По-друге, у закладі надається послуга безкоштовного харчування, яка реалізується за рахунок тих, хто спроможний заплатити [4].

За останні роки соціальне підприємництво стало дуже актуальним та ефективним інструментом вирішення соціальних проблем, як для громадянського суспільства, так і для малого та середнього бізнесу. Підвищена важливість цієї відносно нової для України сфери бізнесу пов'язана з відповіддю суспільства на соціальні, економічні та політичні виклики, що виникли внаслідок військової агресії Росії проти України та початку процесу реформування у країні.

Підсумовуючи вищезазначене можемо резюмувати, що соціальне підприємництво є інноваційною формою реагування на соціальні потрясіння. Соціальне підприємництво стимулює розвиток громадянського суспільства, допомагає вирішити нагальні проблеми використовуючи інноваційні підходи. Незважаючи на складні реалії сьогодення українське соціальне підприємництво закладає новітні тенденції у способи вирішення проблем соціуму. Кожна криза є початком чогось нового, а кожна проблема породжує інноваційне вирішення, то можемо очікувати появу нових соціальних підприємств.

Список використаних джерел

1. Дзюба О. М., Берідзе К. Т. Розвиток соціального підприємництва в Україні та зарубіжних країнах під впливом кризи, спричиненої пандемією COVID-19. Економіка та суспільство. 2021. С 1 – 8. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-29>.

2. Arianna Bianchi, Alexandra Ioan An in-depth look at the lives, work and needs of young changemakers. The Possibilists. 2021. URL: https://thepossibilists.org/wp-content/uploads/2021/12/The-Possibilists-Europe-Report_2021_2.pdf.

3. Смаль В., Кокоть В. Що слід знати про соціальне підприємництво: посібник. 2017. С. 38 – 39. URL: http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Social_Entrepreneurship_-_Guide-WEB-1.pdf.

4. Корнецький А. Війна як каталізатор соціального підприємництва. URL: <https://lvbs.com.ua/news/vijna-yak-katalizator-sotsialnogo-pidpryyemnytstva-artem-kornetskyj-vykladach-lvbs/>.

Гаркавко А. А., здобувач вищої освіти гр. МФР-211
Науковий керівник – **Чепурна Г. Л.**, к. пед. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ РЕСОЦІОЛІЗАЦІЇ ОСІБ, ЯКІ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВИХОДУ ІЗ МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

У місцях позбавлення волі власні правила до співіснування тих осіб, які туди потрапили за вчинення протиправних дій. Ці правила не є зрозумілими для осіб, які знаходяться на свободі, адже у них свій «жаргон», свій режим, певні обов'язки та дуже багато жорстокості через психологічний тиск один на одного. За вчинення різного ступеня злочинів, особи відбувають покарання у відповідних місцях позбавлення волі із певним ступенем суворості, але кожна особа, яка залишає місце позбавлення волі по настанню на це терміну, має проходити ресоціалізацію.

Поняття ресоціалізація має багато визначень в психолого-педагогічній науці. Головне – передати основний її зміст, який характерний для осіб, що відбували покарання за вчинення протиправних дій. Тому, ресоціалізація – це повернення або зміцнення соціальних зв'язків, засвоєння людиною цінностей і норм, що відрізняються від засвоєних раніше, тип зміни особистості, при якому зріла людина приймає тип поведінки, відмінний від тієї, яка для неї раніше була прийнятною, відновлення соціального та особистісного статусу, реінтеграція та затребуваність у суспільстві [4, с. 11]. Загалом, є думка, що в місцях позбавлення волі людина перевиховується та має час «подумати» про те, що так